

10 Fortsatt miljöarbete

10.1 Inarbetad miljöhänsyn

Behandling

Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller förslag till miljöanpassning av föreslagen vägombyggnad. Det rör sig om både inarbetad miljöhänsyn och ytterligare möjliga åtgärder, som kortfattat presenteras nedan.

Vägplanens plankarta, som fastställs av Trafikverket är ett juridiskt bindande dokumentet, som motsvarar ett tillstånd enligt miljöbalken. Den ger väghållaren rätt att genomföra vägutbyggnaden enligt vad som framgår av den fastställda planens ritningar och fastställelsebeslut. Därför är det viktigt att åtaganden för att skydda miljön framgår tydligt av plankartan och eventuella bilagor. Vissa åtgärder omfattas inte av Trafikverkets fastställelsebeslut, t ex förändring av hastighetsgränser.

Krav som ska ställas under byggnadstiden måste preciseras och införas i senare framtagna handlingar för att vara bindande mot den som utför anläggningsarbetet.

Landskapsanpassning

Vägförslaget har utformats så att det ger förutsättningar för en god landskapsanpassning och fortsatt arbete med detaljutformningen av:

- Slänter, vad gäller lutningar, materialval och vegetationshantering.
- Sidoområden, vad gäller hantering av över-skottsmassor och restytor.
- Anläggningar för dagvattenhantering
- Bullerskydd.

Naturvård

Vägförslaget har utformats med en ambition att minska risken för att djur dödas i trafiken, utan att samtidigt skapa en absolut barriär i landskapet. Därför föreslås dels viltstängsel med finmaskigt nät i den nedre delen, utom i tätorten, dels en större faunapassage vid Olstorpabäcken och 2-3 kompletterade torrtrummor för mindre djur.

För den anslutande väg som korsar Bäsjobäcken föreslås att nuvarande vägbank och trummor

ersätts med en bro som ger bättre möjlighet för djur att röra sig längs bäcken.

Avvattningen av E20 utformas likt idag med öppna diken, där föroreningar erfarenhetsmässigt i hög grad läggs fast. Där rinntiden i dikena skulle bli kort föreslås dessutom fördröjningsmagasin eller översilningsytor. För att undvika att farligt gods eller drivmedel efter olyckor sprids till Säveån kompletteras dessa med stängbara utlopp.

Kulturvård

Genom förslagets anpassning till nuvarande vägsträckning kan resenärer fortfarande uppleva det historiska landskapet.

Friluftsliv

Som en del av motorvägsutbyggnaden kompletteras kommunens gång- och cykelvägnät, vilket förbättrar tillgängligheten till ridhuset vid Övre Nygård och grönområden kring Säveån.

Människors hälsa

Bullerskärmande åtgärder föreslås för att undvika att gällande riktvärden för buller vid bostäder överskrids. För vissa bostäder bedöms det endast vara möjligt att klara detta inomhus och på uteplats. Andra bostäder föreslås inlösta då möjligheten att erbjuda en god boendemiljö är liten.

Vid befintlig bebyggelse vid Kristineholm och planerad bebyggelse väster om E20 vid Tokebacka utformas vägen och sidoområdet så att brännbara vätskor inte ska nå byggnaderna.

Planering och hushållning

Vägförslaget följer nuvarande sträckning för att minska påverkan på markanvändningen. Planeringen av vägen om framtida verksamhetsområden sker i nära samarbete mellan Trafikverket och Alingsås kommun.

10.2 Möjliga ytterligare åtgärder

I miljökonsekvensbeskrivningen har även identifierats åtgärder som ytterligare kan reducera miljöpåverkan från väg E20 och trafiken på sträckan. Dessa kräver i vissa fall ytterligare detaljutformning eller särskilda beslut utöver vägplanens fastställelsebeslut.

Landskapsanpassning

För att skapa orienteringspunkter kan byggnader, broar eller större träd effektbelysas.

Möjligheten till visuell kontakt med vattendragen, särskilt Säveån, är värdefull att ta tillvara, om så kan ske utan skador för naturmiljön.

Naturvård

I samband med utbyggnaden av föreslagen faunapassage vid Olstorpabäcken är det möjligt att utforma bäcken och dess omgivning så att de samlade naturvärdena ökar. Exempelvis genom att den nya bäckfåran kan fungera som reproduktionsmiljö för fisk och nya slänter utformas som sandiga miljöer med lokalt jordmaterial. Generellt bör slänter utföras med bar mineraljord eller lokal vegetationsjord.

För att kompensera intrång i ett par mindre våtmarker bör Trafikverket i samarbete med Alingsås kommun söka möjligheter att utöka närliggande våtmarksområden.

Kulturvård

Möjligheten att synliggöra kulturlämningar nära E20, t ex vägminnen och äldre byggnader, bör studeras i fortsatt arbete.

Friluftsliv

Tillgängligheten till Stynaborg bör säkras genom att en entrépunkt skapas inom ramen för utbyggnaden av planerat verksamhetsområde. Detta är värdefullt även med tanke området natur- och kulturvärden.

Planering och hushållning

Enskilda vägar utformas i samråd med berörda. Kontroll av enskilda brunnar genomförs i byggskedet och eventuell skada ersätts av Trafikverket. Trafikverket samråder med Alingsås kommuns miljö- och hälsoskyddskontor om hanteringen av förorenade asfaltmassor.

10.3 Kompletterande tillstånd

Trafikverkets bedömning är att följande kompletterande tillstånd krävs:

- Tillstånd till vattenverksamhet, miljöbalken 11 kap 9 §, för utbyggnad av bro över Säveån, för lokalväg.
- Tillstånd till vattenverksamhet, miljöbalken 11 kap 9 §, för omgrävning av Olstorpabäcken i samband med anläggning av faunapassage.
- Dispens från strandskyddsbestämmelser för vägutbyggnad, miljöbalken 7 kap 18 a-b §§. Strandskyddsfrågan kommer även att behandlas inom ramen för pågående detaljplanearbete samt vid prövning av tillstånd till vattenverksamhet.

- Dispens från artskyddsbestämmelser för eventuell påverkan på vanlig groda.
- Tillstånd att avlägsna fast fornlämning, kulturminneslagen 2 kap 12 §.

Vidare bedömer Trafikverket att det kommer att bli aktuellt att samråda med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken om placering av överskottsmassor utanför vägområdet.

För arbeten i Bäsjöbäcken krävs anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap 9a § miljöbalken.

När vägplanen är fastställd gäller inte bestämmelserna om generellt biotopskydd inom vägområdet. Detta innebär att ingen särskild dispens från dessa krävs. För de delar av projektet som endast regleras med detaljplan krävs däremot dispens.

10.4 Uppföljning och kontroll

Under byggnadstiden

Uppföljning och kontroll under byggnadstiden kommer att samordnas med ordinarie byggkontroll. Viktiga moment är:

- Vattenprovtagning för att följa upp grumling och förorenings-spridning.
- Planering av trafikomläggningar som berör gående och cyklister.
- Planering av bullrande arbeten och arbeten i vatten.

Efter färdigställande

Efter färdigställande kontrolleras att den byggda anläggningen har den önskade funktionen, även från miljösynpunkt. Detta sker i samband med slutbesiktning.

Särskild uppföljning av vägutbyggnadens miljöpåverkan och effekten av föreslagna åtgärder föreslås omfatta vattenprovtagning samt särskilda åtgärder för groddjur. Vidare funktionen av faunapassager, av den omgrävda bäckfåran och utvecklingen av en naturlig vägkantsflora på sträckor där lokalt jordmaterial har använts.